

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2070

Vragen van het lid **Dijk** (SP) aan de Minister van Financiën over *het bericht dat NLFi adviseert de Volksbank te privatiseren* (ingezonden 12 juni 2024).

Mededeling van Minister **Van Weyenberg** (Financiën) (ontvangen 26 juni 2024).

Vraag 1

Hoe reageert u op dit advies van NL Financial Investments (NLFi) om de Volksbank te privatiseren?¹ Deelt u de mening dat de Volksbank aan de markt verkocht moet worden en met welk maatschappelijk doel zou dit worden gedaan?

Vraag 2

Wat verwacht u dat de gevolgen zijn van het privatiseren van systeembank de Volksbank voor de stabiliteit van het bankstelsel?

Vraag 3

Wat verwacht u dat er overblijft van het volgende deel van de kernwaarden van de Volksbank wanneer de Volksbank wordt geprivatiseerd: «*het creëren van waarde voor klanten, maatschappij, medewerkers*» en «*Vanuit haar maatschappelijk perspectief heeft de bank de ambitie om sociale en ecologische vooruitgang te bevorderen*»?

Vraag 4

Wat is het gemiddelde effect van het privatiseren van publieke instellingen geweest op hun kwaliteit van dienstverlening in kosten (zowel privaat als publiek), arbeidsvoorwaarden, winsten en maatschappelijke bijdrage?

Vraag 5

Kunt u drie succesvolle voorbeelden noemen (en toelichten) van publieke diensten en organisaties die werden geprivatiseerd? Op basis waarvan wordt deze privatisering als succesvol beschouwd?

¹ NLFi, mei 2024, «Analyse voor toekomstopties voor de Volksbank» (https://www.nlfi.nl/wp-content/uploads/2024/06/Advies-NLFI-aan-minister-t.b.v.-voorbereiding-van-het-richtinggevend-besluit_mei-2024.pdf).

Vraag 6

Heeft NLFI ook de bevindingen van het rapport «Geld en Schuld» van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) meegewogen waarbij wordt gesteld dat de diversiteit in het bankenlandschap sinds de kredietcrisis nog verder is afgenomen, terwijl de concentratie hiervan steeds verder is toegenomen?²

Vraag 7

Hoe weegt u het rapport van de NLFI in het licht van de bevindingen van de WRR?

Vraag 8

Hoe weegt u het rapport van de NLFI in het licht van de uitspraken van de Autoriteit Consument en Markt (ACM) dat de Nederlandse bankensector kenmerken heeft van een oligopolie?³ Vindt u dat wenselijk of wilt u hier iets aan doen? Kunt u dit toelichten?

Vraag 9

Hoe draagt het privatiseren van de Volksbank of het in stukken verkopen aan andere marktpartijen bij aan het vergroten van diversiteit en het verkleinen van marktconcentratie in de Nederlandse bankensector?

Vraag 10

Herkent u het signaal dat het mkb moeilijk aan financiering kan komen?⁴ Deelt u de mening dat juist het kleinbedrijf en hun innovatiekracht hierbij moet worden geholpen, zodat zij niet worden weggeconcentreerd door grotere bedrijven met marktmacht en relatief goedkoop kapitaal?

Vraag 11

Welke rol zou de Volksbank kunnen vervullen als investeringsbank voor het mkb, naast haar huidige rol?

Vraag 12

Welke rol zou de Volksbank kunnen vervullen als regionale ontwikkelingsbank die helpt om projecten en bedrijvigheid te stimuleren en ondersteunen in verschillende regio's die minder toegang tot financiering hebben? Welke rol zou de Volksbank in dit licht kunnen spelen bij het economisch ontwikkelen van regio's zoals beschreven in het rapport «Elke Regio Telt!»?⁵

Vraag 13

Wat is uw mening over de dalende trend in bankkantoren, waardoor mensen vaak ver moeten reizen om een persoon te spreken over vitale financiële zaken?⁶ Welke rol zou de Volksbank kunnen spelen in het toegankelijk houden van bankdiensten met loketten waar je een mens kunt spreken, zowel voor individuele consumenten als zakelijke dienstverlening voor het mkb?

Vraag 14

Welke mogelijkheden ziet u om de Volksbank in publieke handen te houden? Kan hiervan een analyse worden gemaakt en aan de Kamer toegezonden, waarbij in ieder geval worden meegenomen: de kernwaarden/identiteit van de Volksbank, de maatschappelijke kosten- en baten, een financieel kader, het effect op de (diversiteit en concentratie) in de Nederlandse bankensector, de toegevoegde waarde van een bank waar direct menselijk contact mogelijk is en de mogelijkheden rondom een regionale investerings- en/of ontwikkelings-

² WRR, 17 januari 2019, «Rapport 100. Geld en schuld: de publieke rol van banken» (<https://www.wrr.nl/publicaties/rapporten/2019/01/17/geld-en-schuld---de-publieke-rol-van-banken>).

³ ACM, 5 juni 2024, «Blog Paul de Bijl: stilzwijgende afstemming» (<https://www.acm.nl/nl/publicaties/blog-paul-de-bijl-stilzwijgende-afstemming>).

⁴ Eenvandaag, 22 april 2024, «Mkb'ers minder vaak naar de bank voor een lening: nul ondersteuning» (<https://eenvandaag.avrotros.nl/item/mkbers-minder-vaak-naar-de-bank-voor-een-lening-nul-ondersteuning/>).

⁵ Rli, maart 2023, «Elke regio telt» (<https://www.rli.nl/publicaties/2023/advies/elke-regio-telt>).

⁶ RTL Nieuws, juni 2023, «Bankkantoren met een loep zoeken: ABN heeft er nog maar 27», (<https://www.rtl.nl/rtl-nieuws/artikel/5360095/bank-kantoor-abn-amro-ing-bank-rabobank-sns-regiobank-volksbank>).

bank om bijvoorbeeld regionale ontwikkeling en gebrekkige financiering van de mkb-sector aan te pakken?

Mededeling

De schriftelijke vragen van het lid Dijk (SP) aan de Minister van Financiën naar aanleiding van het NLFI-advies over de toekomstopties voor de Volksbank (2024Z10296, ingezonden 12 juni 2024) kunnen niet binnen de gebruikelijke termijn worden beantwoord vanwege de aankomende kabinetswissel en het zomerreces.

In mijn Kamerbrief van 12 juni 2024⁷ heb ik aangegeven dat het nemen van het richtinggevend besluit over de toekomst van de Volksbank aan mijn opvolger is. Ik vind het dan ook passend om de beantwoording van deze schriftelijke vragen aan mijn ambtsopvolger over te laten. Ik verwacht dat mijn ambtsopvolger de beantwoording kort na het zomerreces kan sturen.

⁷ Kamerstukken II, 2023–2024, 32 013 nr. 290